سعادت و شقاوت زنان

در حدیث معراج پیامبر اعظم (ص)

محمدصادق قبادی

مرکز تحقیقات رایانه‌ای
قائمیه
اصفهان
www.Ghaemiyeh.com
www.Ghaemiyeh.org
www.Ghaemiyeh.net
www.Ghaemiyeh.ir

سعادت و شقاوت زنان در حدیث معراج پیامبر اعظم (ص)

مشخصات کتاب

سرشناسه : قبادی محمدصادق عنوان و نام پدیدآور : سعادت و شقاوت زنان در حدیث معراج پیامبر صلی‌الله علیه و آله/ مولف محمدصادق قبادی.
وضعیت ویراست : [ویراست ؟].
مشخصات نشر : قم: حضور ، ۱۳۸۵.
مشخصات ظاهری : ۹۶ ص.؛ ۱۲×۱۶/۵ سم.
شابک : ۵۵۰۰ ریال: 9789646272170
وضعیت فهرست نویسی : برون سپاری.
یادداشت : چاپ قبلی: حضور، ۱۳۸۱(۱۲۷ص.).
یادداشت : چاپ دوم.
یادداشت : عنوان روی جلد : سعادت و شقاوت زنان در حدیث معراج پیامبر اعظم صلی‌الله علیه و آله .
یادداشت : کتابنامه : ص. ۹۶ ؛ همچنین به صورت زیرنویس.
عنوان روی جلد : سعادت و شقاوت زنان در حدیث معراج پیامبر اعظم صلی‌الله علیه و آله.
موضوع : زنان -- احادیث
موضوع : گناهان کبیره -- احادیث
موضوع : گناهان کبیره
رده بندی کنگره : BP۲۲۵/۶/ق۲س۷ ۱۳۸۵
رده بندی دیویی : ۲۹۷/۳۶
شماره کتابشناسی ملی : ۱۲۵۹۸۴۴

مقدمه

بسم الله الرحمن الرحیم

الحمدالله رب العالمین و صلی الله علی محمد و آله الطاهرین و لعنه الله علی اعدائهم اجمعین

سعادت انسان نتیجه اعمال صالحه و اخلاق حسنه اوست و شقاوتش نتیجه اعتقادات خلاف حقیقت و اعمال زشت است.

سعادت، یعنی خوشبختی در دنیا و آخرت، و شقاوت، یعنی بد بختی و تیره روزی در دنیا و آخرت است.

رضایت حق و بهشت جاویدان نتیجه سعادت، و دشمنی حق و عذاب دردناک همیشگی، میوه تلخ شقاوت است. خداوند متعال سعادت و خوشبختی انسانها را در اطاعت و بندگی خود می داند و می فرماید: «أَلَمْ أَعْهَدْ إِلَيْكُمْ يَا بَنِی آدَمَ أَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ وَأَنْ اعْبُدُونِی هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ» 1

«ای فرزندان آدم آیا با شما پیمان نبستم که بندگی شیطان نکنید، زیرا اودشمن آشکار شماست و مرا بندگی کنید، که این راه راست است».

و رسول خدا (ص) می فرماید:

«السعاده فی اثنین: الطاعه و التقوی». 2

یعنی سعادت انسان در دو چیز است:

1ـ فرمانبرداری 2ـ پرهیز گاری و تقوی.

آری سعادت انسان در پیروی کردن از خدا و سنت رسول مکرم اسلام (ص) و ائمه هدی (ع) است و عمل کردن به تمام قوانین و احکام اسلام مایه خوشبختی و آسایش در دنیا و آخرت است. از جمله قوانین آسمانی که اسلام آن را برای حفظ شخصیت زن مقرر کرده، و سعادت او را د رپرتو آن دانسته، قانون حجاب است.

مکتب اسلام حجاب را به صورتی که زیبایی ها و زینت زن را بپوشاند و او را از چشم چرانی مردان هرزه و بی تربیت و آلودگان به شهوات حیوانی و حالات شیطانی حفظ کند، یکی از راه های سعادت و خوشبختی زنان می داند و بنا گفته بعضی از بزرگان: «حجاب مصونیت است نه محدودیت».

1 . سوره یس، آیات 60و 61

2 . کیف تکون المراه سعیده، ص27 در این جزوه تحت عنوان: «سعادت و شقاوت زنان»، به ترجمه و شرح حدیثی عجیب و تکان دهنده از شب معراج، در رابطه با عذاب عده ای از زنان امّت رسول الله (ص) پرداخته شده است.

راوی این حدیث، حضرت عبد العظیم حسنی (ره) است. عبد العظیم حسنی (ره) از اعاظم علمای طایفه حقّه، از رجال بزرگ شیعه و راویان معتبر است، تا جایی که به فرموده امام هادی (ع) : «ثواب زیارتش مانند ثواب زیارت امام حسین (ع) است». 1 اواین روایت را از امام جواد (ع) نقل می کند.

1 . وسائل، ج10، ص451.

در این حدیث، صفات زشت و بدی را متذکر می شود، که بسیاری از زنان به آن مبتلا می شوند؛ ونیز چگونگی سعادت و شقاوت زنان را بیان می کند.

چون حدیث مذکور در جلسات متعددی توسط حقیر بیان و توضیح داده شده و از سوی خواهران مؤمنه و مربیان تربیتیِ آموزش و پرورش و نهاد های مختلف مورد استفاده و استقبال قرار گرفته بود، به طوری که به شکل جزوه تکثیر شده و دست به دست می گردید. بنابراین بر خود لازم دانستیم که مطالب آن را مورد دقّت بیشتر قرار داده و نکاتی بر آن بیافزایم که نهایتاً به شکل فعلی تدوین نموده در چهار فصل مرتب نموده و تقدیم علاقمندان و دوستداران معارف اسلامی می نمایم. باشد که این خدمت ناچیز از این جانب و ناشر محترم، موجب رضایت و پذیرش درگاه خداوند متعال؛ و محضر مبارک امام عصر عجل الله تعالی فرجه و راهگشای زنان مؤمنه؛ و مورد استفاده عموم مسلمانان و شیعیان اهل بیت عصمت علیهم السلام قرار گیرد. و من الله توفیق

قم المقدسه/محمد صادق قبادی

فصل اول: اهمیت حجاب در اسلام

قویترین اسلحه دشمن

دشمنان اسلام همیشه سعی می کنند با اشاعه بی بند و باری و فساد، هویت مسمانان را از بین ببرند. سید قطب در کتاب خود می گوید:
«بر اساس مدارکی که دیدم از پاپ ها از تمام کشیش ها در واتیکان دعوت کرد و از آنها خواست برای خاموش کردن چراغ دین اسلام به صورتی که برای واتیکان و مسیحیت خرج زیادی نداشته باشد نظر بدهند. جلساتی برای این منظور تشکیل شد و نظریاتی از جانب صاحب نظران اظهار شد؛ از میان تمام نظریات این رای مقبول همه کشیشان و خود پاپ قرار گرفت که برای از بین بردن اسلام قوی ترین اسلحه و کم خرج ترین برنامه، بیرون آوردن دختران و زنان مسلمان از حجاب، و قرار گرفتن آنان در اختیار جوانان و مردان به صورت آزاد در کوچه ها و بازار، وسائل عمومی، پارک ها و سینما ها، ادارات و مراکز تجاری، تئاتر ها و مراکز اجتماعی است» 1

1 . آیا ما مسلمانیم.

علت شکست سپاه موسی (ع)

«بلعم باعور» برای سرکوبی سپاه موسی (ع) به مردم انطاکیه 2 راه اشاعه فحشاء و انحراف جنسی را پیشنهاد کرد، و گفت زنان و دختران زیبا چهره و خوش اندام، خود را آرایش کنند و آنها همراه اجناس مورد نیاز به عنوان خرید و فروش وارد سپاه موسی (ع) شوند و سفارش کرد که هر گاه کسی از سربازان سپاه موسی (ع) خواست با قصد شهوت رانی به آن دختران و زنان نظر نماید، مانع او نشوند.
آنها همین کار را انجام دادند طولی نکشید که سپاه موسی (ع) با نگاه های هوس آلود خود به پیکر نیمه عریان زنان آرایش کرده رفته رفته در پرتگاه انحراف جنسی قرار گرفتند، کار رسوائی بالا گرفت تا جایی که:
روزی رئیس یک قسمت از سپاه، زنی را به حضور موسی (ع) آورده و گفت: گمان می کنم نظر شما این است که هم بستر شدن با این زن حرام است! به خدا سوگند هرگز دستور تو را اجرا نخواهیم ساخت! آن زن را به خیمه برد و مرتکب گناه شد.
کم کم بر اثر شهوت پرستی، اراده ها سست شد، بیماری های مقاربتی و طاعون زیاد گردید، لشکر موسی (ع) از هم پاشید. تا آنجا که نوشته اند: بیست هزار نفر از سپاه موسی (ع) به خاک سیاه افتادند و با وضع ننگینی سقوط کردند. 3
ـ امام علی (ع) به فرزندش امام حسن مجتبی (ع) می فرماید:
«محرم، نامحرمی را جدّاً مراعات کنید، زیرا این برنامه شما را از افتادن به خیال گناه و خود گناه حفظ می کند، و اگر قدرت داری که زنان خانواده تو هیچ مردی غیر تو را نشناسند، این برنامه را اجرا کن 4 ».
ـ راوی می گوید: در یک روز بارانی با رسول خدا (ص) در بقیع نشسته بودیم که زنی سوار بر الاغ از کنار ما گذشت، پای الاغ در گودالی فرو رفت و زن از مرکب به زیر افتاد. رسول خدا (ص) روی مبارک خود را برگرداندند. عرضه داشتم: «ـ آن زن ـ خود را با شلوار پوشانده». حضرت (ص) ـ خشنود شدند و ـ سه مرتبه برای این گونه زنان طلب مغفرت کرده و فرمودند: 2 . شهری بوده در ترکیه فعلی.
3. بحار الانوارج13، ص373. به نقل از کتاب «پوشش زن در اسلام»، ص32.
4 . بحار الانوار، ج77، ص214. «ای مردم این گونه پوششی داشته باشید که بهترین پوشش برای بدن است و زنان خود را به وقت بیرون رفتن از خانه با چنین جامه ای بپوشانید». 1
ـ متاسفانه عده ای از دختران و زنان از بی بند و باری پیروی می کنند و به

دستورات اسلام عمل نمی کنند.
رسول خدا (ص) در این رابطه می فرماید:
«در آخر زمان از امت من، مردانی می آیند که زنانشان جامعه بدن نما بر تن دارند، روی سرشان مانند کوهان شتر لاغر بالا آمده (اشاره به پیچ دادن موها و جمع کردن آن روی سر و باز گذاشتن آن در برابر بیگانگان است) . آگاه باشید، به آنها لعنت کنید که آنها ملعون هستند و بوی بهشت که از مساف پانصد سال احساس می شود به مشام آنان نمی رسد». 2
ـ امام علی (ع) می فرماید:
«یظهر فی آخر الزمان و اقتراب الساعه و هو شر الازمنه، نسوه کاشفات عاریات، متبرجات، من الدین خارجات، فی الفتن داخلات، مائلات الی الشهوات، مسرعات الی اللذات، مستحلات المحرمات، فی جهنم خالدات». 3
در آخر الزمان، و نزدیکی قیامت، که بدترین زمان هاست، زنانی ظاهر می شوند با این خصوصیات:
1ـ بی حجاب و برهنه از پوشش لازم؛
2ـ جلوه دهنده زینت و زیبایی در کوچه و بازار؛
3ـ خارج از دین؛
4 داخل در فتنه؛
5ـ راغب به شهوات؛
6ـ سرعت گیرنده به سوی لذات؛
7ـ حلال شمارنده محرمات الهی؛
که این زنان با این اوصاف در جهنم ابدی و دائمی گرفتار خواهند شد.
1 . مستدرک الوسائل، ج1، ص208(چاپ قدیم).
2 . صحیح مسلم، ج6، ص168.
3 . وسائل الشیعه، ج14، ص19.

نزدیک شدن مردان به زنان مایه شر است

رسول خدا (ص) فرمودند:
«باعدوا بین انفاس الرجال و النّساء فانّه اذا کانت المعاینه و اللّقاء کان الدّاء الذی لا دواء له» 4 4 . مرآه النساء، 147.
مگذارید بین زن و مرد اختلاط برقرار شود، زیرا اگر بین آنها اختلاط و آمیختگی باشد دردی بیدرمان شما را فرا خواهد گرفت.
رسول خدا (ص) در زمان حیات خویش دستور داد که برای زنان در ورودی جداگانه ای به مسجد النبی بسازند. 1
این در هم اکنون نیز به نام (باب النساء) وجود دارد. رسول خدا (ص) دستور داد که: شب هنگام پس از اتمام نماز، ابتداء زنها و سپس مرد ها از مساجد خارج شوند و در مسیر کوچه و خیابان، زنان از کنار و مردان از وسط حرکت کنند.
روزی رسول خدا (ص) دید مردان و زنان با هم از مسجد بیرون آمدند، خطاب به زن ها فرمودند: «بهتر است که شما صبر کنید تا مردها بروند سپس شما بروید». 2
ـ در روزنامه کیهان نوشته بود:
«خانم جوانی بر اثر آزادی به سبک غربی، و به خاطر آمد و رفت دوستان شوهرش به خانه، و در معرض بودن وی با سر برهنه و بدن نیمه عریان، و نیز رفت و آمد به مجالس مختلط مرد و زن، با داشتن یک دختر بچه سه ساله، دل به جوانی بست، و در آرزوی رسیدن به او بر آمد. از سوی دیگر جوان غرق شهوت و هرزه بی دین، که زنِ جوان شوهردار بیشتر باعث تحریک او شده بود، به زن گفت: «این کودک مانع برنامه ماست، باید از میان برداشته شود!!» نزدیک به چهار ماه بر سر طفل معصوم بین عاشق و معشوقه از خدا بی خبر و آن دو حیوان صفت، درگیری بود؛ به ناچار مادری که کانون مهر و عاطفه، و منبع رحمت و رافت آفریده شده، بر اثر شهوت و میل به آغوش دیگران، هویت مادر بودن را فراموش کرد و دخترک بی گناه را به حمام خانه برد و او را خفه کرد تا مزاحم شهوت و شهوترانی از میان برداشته شود و جوان بی دین به کام دل برسد و زن شوهر داری در کمال بی عفتی برای چند دقیقه به لذت جنسی دست یابد، شوهر بیچاره را هم برای همیشه به مصیبتی جانکاه دچار نماید».
1. سنن ابو داود، ج1، ص109.
2 . همان، ج2، ص658.

ـ بی حجابی و دختر ربایی

میگویند زن ومرد همچون آتش است.
پس باید قانونی در میان باشد تا پنبه آتش نگیرد، و هر چه بین این دو فاصله و جدائی باشد، خطر دورتر خواهد بود. برای جلوگیری از خطر هیچ عاملی موثر تر و قوی تر از پوشش زن نیست. بیشتر تجاوز های ناموسی، از ناحیه زنان شروع می شود و البته زنان بد حجاب؛ خیلی کم شنیده شده که دختر یا زن با حجاب و دارای پوشش اسلامی را ربوده باشند و یا به او اهانت کرده باشند، اما بسیار شنیده شده زن و یا دختری ربوده شده که حجاب و پوشش درستی نداشته و بر اثر خود آرایی و نمایش موجب تحریک مردان نامحرم شده، و کار به جای باریکی رسیده است.
ـ رسول خدا (ص) در همین رابطه می فرماید: «المرئه عوره فاذا خرجت استشرَ فَهَا الشیطان» 1
زن عورت است ـ یعنی موجودی بی حفاظ و آسیب پذیر و به خطر شهوت نزدیک است ـ وقتی که از خانه خارج شد شیطان او را احاطه می کند.
ـ امام علی (ع) می فرماید: «النساء لحم علی وضَمٍ الّا ما ذُب عنه». 2
(وضَم) در لغت، به معنای تخته ای است که قصابان، روی آن گوشت خرد می کنند، و نیز به معنای سفره غذای آمده است.
یعنی: زنان همانند گوشت روی تخته قصابان، و یا همچون غذای پخته و حاضر بر سفره غذا، آماده ربوده شدن هستند، و در معرض خطر و دستبرد مردان می باشند، مگر آنان که شدیدا مورد حراست و مراقبت کامل قرار گیرند. آری نظر جوانان منحرف به زنان بی حجاب، چیزی بهتر از گرگ به گوسفند نیست؛ و یا مثل نظر شیر به طعمه چرب و نرم. پس تجاوز و ربودن آنان امر عجیبی نیست.
1 . سنن ترمذی، ج3، ص27.
2. غررالحکم، ح9559.

حجاب و پاکدامنی زن در قرآن مجید

آیه اول: خطاب به زنان مؤمنه

«وَقُلْ لِلْمُؤْمِنَاتِ يَغْضُضْنَ مِنْ أَبْصَارِهِنَّ وَيَحْفَظْنَ فُرُوجَهُنَّ وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَلْيَضْرِبْنَ بِخُمُرِهِنَّ عَلَى جُيُوبِهِنَّ وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا لِبُعُولَتِهِنَّ أَوْ آبَائِهِنَّ أَوْ آبَاءِ بُعُولَتِهِنَّ أَوْ أَبْنَائِهِنَّ أَوْ أَبْنَاءِ بُعُولَتِهِنَّ أَوْ إِخْوَانِهِنَّ أَوْ بَنِي إِخْوَانِهِنَّ أَوْ بَنِي أَخَوَاتِهِنَّ أَوْ بَنِي أَخَوَاتِهِنَّ أَوْ نِسَائِهِنَّ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُنَّ أَوْ التَّابِعِينَ غَيْرِ أُوْلِي الْإِرْبَه مِنْ الرِّجَالِ أَوْ الطِّفْلِ الَّذِينَ لَمْ يَظْهَرُوا عَلَى عَوْرَاتِ النِّسَاءِ وَلَا يَضْرِبْنَ بِأَرْجُلِهِنَّ لِيُعْلَمَ مَا يُخْفِينَ مِنْ زِينَتِهِنَّ وَتُوبُوا إِلَى اللَّهِ جَمِيعًا أَيُّهَا الْمُؤْمِنُونَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ» 3

ترجمه آیه:

و به زنان با ایمان بگو چشمهای خود را (از گناه به نامحرم) فرو گیرند و دامن های خویش را حفظ کنند، خود را جز آن مقداری که پیداست، آشکار ننمایند و اطراف روسری های خود را بر سینه خود افکنند، تا گردن و سینه با آن پوشانده شود و زینت خود را آشکار نکنند مگر (در دوازده مورد) :

1ـ بر شوهرانشان

2ـ یا پدرشان

3ـ یا پدران شوهرانشان

4ـ یا پسرانشان

5ـ یا پسران شوهرانشان

6ـ یا برادرانشان

7ـ یا پسران برادرانشان

8ـ یا پسران خواهرانشان

9ـ یا زنان هم کیششان

10ـ یا کنیزانشان

11ـ یا پیران و اطفالی که تمایلی به زن ندارد (افراد سفیه و ابلهی که میل جنسی در آنها وجود ندارد)

12ـ یا کودکانی که از عورات زنان (امور جنسی) آگاه نیستند.

و شما این مومنان همگی (به خاطر آمرزش گناهانتان) به درگاه خدا توبه کنید، شاید که راه رستگاری را بپیمایید.

ـ «النظر برید الزنا».

نگاه به نامحرم مقدمه زناست.

و به قول شاعر:

نظره فابتسامه فسلام فکلام فموعد فلقاء

یعنی: یک نگاه به دنبالش لبخند و سپس سلام. آنگاه سخن گفتن و وعده گذاردن و کار را به پایان رساندن است!

آیه دوم: خطاب به زنان پیامبر:

«يَا نِسَاءَ النَّبِیِّ لَسْتُنَّ كَأَحَدٍ مِنْ النِّسَاءِ إِنْ اتَّقَيْتُنَّ فَلَا تَخْضَعْنَ بِالْقَوْلِ فَيَطْمَعَ الَّذِی فِی قَلْبِهِ مَرَضٌ وَقُلْنَ قَوْلًا مَعْرُوفًا». 1

ترجمه آیه:

ای زنان پیامبر! شما (از آن نظر که دارای شرف ارتباط نزدیک با رسول خدا (ص) هستید) ، در ردیف سایر زنان نیستید، اگر تقوی پیشه کنید. پس در حین سخن گفتن، نرمش دلربا و مهیج به کار نبرید، تا آن کس که دلش بیمار است، در شما طمع نکند و شایسته و نیکو سخن بگویید».

1 . سوره احزاب، آیه32.

آیه سوم: خطاب به مردان

اشاره

«وَإِذَا سَأَلْتُمُوهُنَّ مَتَاعًا فَاسْأَلُوهُنَّ مِنْ وَرَاءِ حِجَابٍ ذَلِكُمْ أَطْهَرُ لِقُلُوبِكُمْ وَقُلُوبِهِنَّ». 1

ترجمه آیه:

«هنگامی که برای کاری با همسران پیامبر سخن می گویید، یا می خواهید چیزی از وسائل زندگی بگیرید و بدهید، طوری عمل کنید که در میانتان حجاب باشد و از پشت پرده بخواهید. این کار برای پاکی دل های شما و آنان نیکوتر است».

1 . سوره احزاب، آیه 53.

آیه این حکم، مختص زنان پیامبر است؟

با این که بعضی از مفسران حکم مذکور را مختص زنان پیامبر اکرم می دانند و ضمیر «هن» را به زنان آن حضرت (ص) بر می گردانند، اما با در نظر گرفتن این که احکام قرآن عام است، همه زمان و همه اشخاص را شامل می شود و شان نزول آیه موجب تخصیص احکام به مورد خاص نمی شود، 2 باید بگوییم لازم است زنان از مردان در تمام کارهای اجتماعی فاصله گیرند. چنان که «متاع» نیز در آیه شریفه خصوصیتی ندارد و از باب مثال است.

2 . بنا بر قاعده:«العبره بعموم االلفظ لابخصوص الموده».

آیه چهارم: منع خود آرایی و جلوه گری زنان:

اشاره

«وَقَرْنَ فِی بُیُوتِکُنَّ وَلَا تَبَرَّجْنَ تَبَرُّجَ الْجَاهِلِیَّه الْأُولَی». 3

ترجمه آیه:

در خانه هایتان بمانید و همچون روش جاهلیت نخستین، به تبرج و ظاهر شدن در بین مردان نپردازید.

3 . سوره احزاب، آیه 33.

معنای تبرج:

«قاسمی» چند معنی برای «تبرج» بیان می کند:
«1ـ تکبر در راه رفتن،
2ـ اظهار نمودن زینت،
3ـ لباس نازک پوشیدن.» 4
و بعضی از مفسران د رمعنای تبرج می گویند:
« تبرج زن در عصر جاهلیت چنین بود که از خانه بیرون می آمدند و زینت های خود را در برابر بیگانگان آشکار می کردند و در میان مردان راه می رفتند».
البته روشن است که مقصود ار دستور ذکر شده و ماندن زنان در خانه ها این نیست که: زن مطلقا، حتی برای رفع حوائج ضروری، حق خروج از منزل را ندارد! بلکه مراد این است که: وظیفه اساسی زن، خانه داری و مستقر شدن او در سنگر خانه است.
4 . محاسن التاویل، ج13، ص349.

آیه پنجم: حجاب مناسب تر زنان:

اشاره

«یَا أَیُّهَا النَّبِیُّ قُلْ لِأَزْوَاجِکَ وَبَنَاتِکَ وَنِسَاءِ الْمُؤْمِنِینَ یُدْنِینَ عَلَیْهِنَّ مِنْ جَلَابِیبِهِنَّ ذَلِکَ أَدْنَی أَنْ یُعْرَفْنَ فَلَا یُؤْذَیْنَ وَکَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِیمًا». 1

ترجمه آیه:

ای پیامبر (ص) ! به همسران و دخترانت و زنان مومنان بگو: روپوش هایشان را به خود بپیچند، این مناسب تر است که شناخته شوند، تا آزار نبینند، و خدا آمرزنده و مهربان است.

در صدر اسلام، چون زنان مسلمان بر طبق عادت جاهلیت، بی حجاب بیرون می آمدند و خود نمائی می کردند، به این جهت خداوند متعال در این آیه شریفه به پیامبرش دستور می دهد که همسران و دختران خود و زنان مومنان را به پوشش و حجاب کامل دستور بدهد و آنان را از خود نمائی و بی حجابی باز دارد.

1 . سوره احزاب، آیه60.

جِلباب، چیست؟در معنی «جِلباب» مفسران و اهل لغت، نظرات مختلفی دارند:

1ـ «جلباب جامعه ای است بزرگتر از «خمار» (چار قد) و کوچکتر از عبا که زن به وسیله آن سر و سینه اش را می پوشاند». 2
2ـ علامه طبرسی درذیل آیه فوق می فرماید:
«جلباب عبارت است از روسری که هنگام بیرون رفتن زن از خانه به وسیله آن سر و صورت خود را می پوشاند». 3
3ـ بعضی هم می گویند: «منظور از جلباب چادر یا عبا است که همه بدن را می پوشاند».
ـ ام سلمه روایت کرده: «وقتی که آیه فوق نازل شد. زنان طایفه انصار جامه های پشمی سیاهی به سر کردند و در سیاهی مانند زاغها بودند، و با همین وضع از کنار رسول خدا (ص) عبور می کردند، و رسول اکرم (ص) در این مورد به آنها اعتراض نمی کردند و تقریر آن حضرت (ص) مثل قول او حجت می باشد». 4
و منظور از شناخته شدن زن در آیه شریفه، این است که حجاب باعث نیک نامی زن می شود بدین وسیله، میان مردم به پاک دامنی و شایستگی شناخته می شود، و مورد آزار و تجاوز قرار نمی گیرد. 2 . لسان العرب، جلبب.
3 . مجمع البیان، سوره احزاب، آیه 60.
4 . تفسیر ابن کثیر، ج3، ص175.

بسم الله الرحمن الرحیم
الوراق، عن الاسدی، 1
عن سهل، عن عبد العظیم الحسنی، عن ابی جعفر الثانی (ع) ، 2
عن آبائه قال: قال امیر المومنین (ع) : دخلت انا و فاطمه (علیه السلام) علی رسول الله (ص) : فوجدته یبکی بکاء شدیدا،فقلت: فداک ابی و امی یا رسول الله (ص) ما الذی ابکاک؟ فقال: یا علی (ع) لیله اسری بی الی السماء رایت نساء مننساء امتی فی عذاب شدید، فانکرت شانهن فبکیت لما رایت من شده عذابهن.
حضرت عبدالعظیم حسنی از امام جواد (ع) و او هم از پدرانش روایت کرده که حضرت علی (ع) فرمودند: روزی من وفاطمه (س) به خدمت رسول خدا (ص) رسیدیم، درحالی که آن حضرت (ص) بسیار می گریست، گفتم: پدر و مادرم فدای تو باد ای رسول خدا (ص) ، چه چیز شما را به گریه انداخته است؟ حضرت (ص) فرمودند: یا علی! شبی که به آسمان برده شدم، عده ای از زنان امت خود را در عذاب شدید دیدم، پس شأن آنها را انکار کردم. 3 و در این حال، به خاطر شدت عذاب آنها گریه می کنم.
1. رایت امراه معلقه بشعرها یغلی دماغ راسها.
زنی را دیدم که به موی سر آویزان شده بود و مغز سرش (از شدت عذاب) می جوشید.
2. و رایت امراه معلقه بلسانها و الحمیم یصیب فی حلقها. 4
و زنی رادیدم که از زبانش آویزان شده بود و آب داغ، در حلقش می ریختند.
1 . فی بحار الانوار، ج18، عن محمد الاسدی
2 . و قد تکرر ذکر ابی جعفر و یراد به عند الاطلاق محمد بن علی الباقر(ع) و اذا قید بالثانی فالجواد(ع).(مجمع البحرین لطلریحی)
3 . «فانکرت شانهن»: این عبارت را میتوان دو نوع ترجمه کرد:
1ـ عمل آنها را تقبیح کردم و مقام و منزلت آنها در نزد من پایین آمد.
2ـ آنها را در عذاب شدید دیدم، بطوریکه انها را نشناختم.
4 . و الحمیم: الماء الحار الشدید الحراره یسقی منه اهل النار او یصب علی ابدانهم. عن ابن عباس«لو سفطت منه نقطه علی جبال الدنیا لاذابتها».(مجمع البحرین لطیجی) 3. ورایت امراه معلقه بثدییها.
و زنی را دیدم که از پستانش آویزان شده بود.
4. و رایت امراه تاکل لحم جسدها والنار توقد من تحتها.

و، زنی را دیدم که گوشت تن خود را می خورد و آتش از زیرش شعله می کشید.
5. و رایت امراه قد شد رجلاها الی یدیها و قد سلط علیها الحیات و العقارب.
و، زنی را دیدم که پاهایش را به دستانش بسته بودند و مارها و عقربها را بر او مسلط کرده بودند.
6. و رایت امراه صماء عمیاء خرساء فی تابوت من نار یخرج دماغ رأسها من منخرها و بدنها متقطع من الجذام و البرص.
و زنی را دیدم که کور و کر و لال بود، و او را در یک تابوت پر از آتش گذاشته بودند و مغز سرش از بینی او بیرون می آمد و بدنش از خوره و پیسی، پاره پاره میشد.
7. و رایت امراه معلقه برجلیها فی تنور من نار.
.زنی را دیدم که از پاهایش در تنوری از آتش آویزان شده بود.
7. و رایت امراه یقطع لحم جسدها من مقدمها و موخّرها بمقاریض من نار.
و زنی را دیدم که گوشت بدنش از جلو و پشت به وسیله قیچی هایی از آتش بریده می شد.
8. و رایت امراه یخرج وجهها و یداها وهی تاکل امعاءها.
و زنی را دیدم که دست و صورتش سوزانده می شد و او روده های داخل شکم خود را می خورد.
9. و رایت امراه راسها راس خنزیر و بدنها بدن الحمار و علیها الف الف لون من العذب.
و زنی را دیدم که سرش مثل سر خوک و بدنش بدن خر و برای او هزار هزار نوع عذاب بود.
10. و رایت امراه علی صوره الکلب والنار تدخل فی دبرها و تخرج من فیها و الملائکه یضربونراسها بمقامع من نار.
و زنی را دیدم که به شکل سگ بود و آتش از پشتش داخل می شد و از دهانش خارج میشد و ملائکه با عمودهایی از آتش به سرو بدن آنها می زدند.
فقالت فاطمه (س) :
حبیبی و قره عینی اخبرنی ما کان عملهن و سیرتهن حتی وضع اله علیهن هذا العذاب؟
حضرت فاطمه (س) فرمودند:
ای حبیب و نور چشم من! مرا خبر بدهید که عمل و سیره آنها چه بود که خدای تبارک و تعالی این نوع عذاب ها را برآنان مسلط گردانید؟ فقال: یا بنیتی! 1
1ـ اما المعلقه بشعرها فانها کانت لا تغطی شعرها من الرجال.

1 . فی بعض النسخه: (یا بنتی) پیامبر اکرم (ص) فرمودند: ای دختر من!
آن زنی که از موی سرش آویزان شده بود، همانا او موی خود را از مردان نامحرم نمی پوشانند.
2. و اما المعلقه بلسانها فانها کانت توذی زوجها.
و آن زنی که از زبانش آویزان شده بود، آن زنی که شوهر خود را با زبانش آزار می کرد.
3. و اما المعلقه بثدییها فانها کانت تمتنع من فراش زوجها. 1
و زنی که از پستانش آویزان شده بود، آن زنی بود که مانع هم بستری شوهرش می شد
4. و اما المعلقه برجلیها فانها کانت تخرج من بیتها بغیر اذن زوجها.
و آن زنی را که از پاهایش آویزان کرده بودند، آن زنی بود که بدون اجازه شوهر از منزل خارج میشد.
5. و اما التی کانت تاکل لحم جسدها فانها مانت تزین بدنها للناس.
واما آن زنی که گوشت بدن خود را می خورد، آن زن بودکه خود را برای دیگران آرایش و زینت می کرد.
6. و اما التی شد 2 یداها الی رجلیها و سلط علیها الحیات و العقارب فانها کانت قدره الوضوء، قدره الثیاب، و کانت لا تغسل من الجنابه و الحیض و لا تنتظف و کانت تستهین بالصلاه.
آن زنی که کور، کر و لا ل بود، فرزند و اولاد از زنا و نا مشروع درست می کرده و به دروغ به گردن شوهر خود می انداخته.
8. واما التی کانت یقرض لحمها بالمقاریض فانها کانت تعریض نفسها علی الرجال.
و آن زنی بود که گوشت بدنش را با قیچی می بریدند، خود را در معرض مردان نامحرم در می آورده.
9. واما التی کانت راسها راس خنزیر 3 و بدنها بدن الحمار فانها مانت نمامه کذابه.
وآن زنی که که سرش مانند سر خوک و بدنش مانند بدن خر بود، آن زن دروغگو و سخن چین بوده است.
10. واما التی علی صوره الکلب و النار تدخل فی دبرها و تخرج من فیها فانها کانت قینه 4 نواحه حاسده.

1 . وسائل الشیعه، ج14، ص156 ایی عبارت آمده است: «انا المعلقه بثدییها فانها ترضع اولاد غیر زوجها بغیر اذنه».
2 . در بعضی روایات: «شُدّت یداها» آمده است.
3 . فی المصدر: راس الخنزیر.

4 . مغنیه. و آن زنی که به صورت سگ بود و آتش از پشتش داخل میشد و از دهانش خارج میشد، همانا او کسی است که خوانندگی می کرده و به دروغ نوحه می نموده وبه دیگران حسد می ورزیده.
ثم قال (ص) ویل لامراه اغضبت زوجها، و طبی لامراه رضی عنها زوجها. 1
سپس حضرت (ص) فرمود: وای بر زنی که شوهر خود را به خشم آورد و خوشا به حال کسی که شوهرش از او راضی باشد. 1 . وسائل الشیعه، ج14، باب117، ح7، لثالی الاخبار، ج3، ص290، بحارالنوار، ج103، ص245، و ج18، ص351، عیون الاخبار، ج2، ص10، کتاب المختصر، حسن بن سلیمان، ص185.

فصل سوم: شرح فشرده حدیث معراج

اشاره

در این حدیث شریف رسول خدا (ص) به صفات بدی که زنان دچار آن می شوند، اشاره می کند و موجبات شقاوت و بد بختی آنها را بیان می فرماید. اینک ما به صورت خلاصه، در مورد هر یک از صفات ذکر شده، توضیح می دهیم:

1ـ نشان دادن موی سر:

بر زن واجب است موهای خود را از نامحرم بپوشاند.
خداوند متعال می فرماید:
«...ولیضربن بخمرهن علی جیوبهن و لا یبدین زینتهن الا لبعولتهن..»
«و باید زنان به وسیله مقنعه و چارقد، سینه و گردن خود را بپوشانند و زینت خود را آشکار نکنند، مگر برای شوهران و سایر افراد محرم خود».
همه مفسران و علماء اتفاق نظر دارند که طبق این آیه، زنان باید بدن و موی خود را از نامحرم بپوشانند. ابن عباس در تفسیر جمله: «ولیضربن بخمرهن» می گوید: «زن باید مو، سینه، دور گردن و زیر گلوی خود را بپوشاند». 2
2 . مجمع البیان، سوره نور، آیه 31.

2ـ پرهیز از آزار شوهر و تند خویی و بد زبانی:

1ـ شیخ صدوق ا ز رسول خدا (ص) نقل می کند که فرمودند:
«هر زنی که شوهر خود را آزار و اذیت می کند نماز و اعمال خوب او در نزد خداوند متعال قبول نیست، تا این که دست از این گونه رفتار بردارد و به همراهی و یاری و خشنود کردن شوهر بپردازد. اگر چه روزش را به نماز و روزه بگذراند و در راه خدا بنده آزاد کند و اموال خود را انفاق کند...»
سپس فرمود: «مرد هم اگر به زنش ظلم و اذیت کند او هم این گونه عقوبت می شود و اعمالش مورد قبول درگاه الهی نمی باشد». 1
2ـ علی بن جعفر (قدس) از برادرش امام کاظم (ع) پرسید: «زنی که شوهر خود را خشمگین کند نماز و حالش در نزد خداوند چگونه است؟».
حضرت (ع) فرمودند: «در گناه بسر می برد تا وقتی که شوهرش از او راضی شود». 2
3ـ و امام صادق (ع) فرمودند:
«ملعون است ملعون است زنی که همسرش را آزار دهد واو را غمگین کند و خوشبخت است خوشبخت است زنی که به شوهرش احترام می کند و او را اذیت نمی کند و در هر حال او را اطاعت میکند». 3 1 . وسائل الشیعه، ج14، ص116.
2 . وسائل الشیعه، ج14، ص115، حدیث8.
3 . همان.

3ـ مانع کام گیری شوهر نشود:

زن در غیر مواردی که از نظر شرع محدودیت دارد، واجب است نسبت به خواسته مرد، در مسئله کام گیری تسلیم باشد، حتی مستحب است در این زمینه پیش قدم شده آمادگی خود رااعلام نمایند.

1ـ رسول خدا (ص) فرمودند:

«برزن لازم است از بهترین عطر استفاده کند، زیباترین لباسش را بپوشد، خود را به نیکوترین وجه آرایش دهد، و صبح و شب همچون طاووس خرامان خود را به شوهر عرضه نماید. باز هم حقوق شوهر بیش از اینها است». 4

2ـ ودر حدیث دیگر فرمود:

«ولا تمنعه نفسها و ان کانت علی ظهر قتب». 5

زن نباید مرد را از کام گیری منع کند هر چند بالای شتر باشد.

3ـ و باز آن حضرت (ص) فرمودند:

«لا تطولن صلواتکن لتمنعن ازواجکن». 6

نماز ـ که بالاترین عبادت است ـ طولانی نکنید، تا مانع کام گیری گیری شوهر نشوید.

4ـ و طبرسی (قدس) در مکارم الاخلاق از رسول خدا (ص) نقل می کند که فرمودند:

«شایسته نیست برای خانم، این که بخوابد مگر تمایل خود را نسبت به تمکین از شوهر ابراز دارد، به این گونه که زن با همسر خود زیر یک لحاف باشد و لباسش را در بیاورد و بخشی ازبدن خود را در تماس با بدن زوج قرار دهد. پس به این صورت اگر عمل کرد، عرضه بر شوهر محقق شده». 1

5ـ امام صادق (ع) می فرماید: زنی برای کاری نزد رسول خدا (ص) آمد. حضرت به او فرمود: نکند تو از زنان (مسوفه) باشی؟ عرض کرد: یا رسول الله! «مسوفه» چگونه زنی است؟ حضرت فرمود: زنی که شوهرش او را برای نیاز جنسی می خواند، لیکن او بقدری شوهرش را معطل می کند تا خسته شده و به خواب رود. پس این زن مورد لعنت و نفرین فرشتگان است تا هنگامی که شوهرش بیدار شود. 2 1 . وسائل الشیعه، ج14، ص126.

2 . وسائل الشیعه، ج14، ص117.

4 . وسائل الشیعه، ج14.

5 . وسائل الشیعه، ج14.

6 . کافی، ج5، ص508.

4ـ بدون اجازه شوهر از خانه بیرون نرود:

یکی از وظایف زن این است که بدون اجازه شوهر از منزل بیرون نرود مگر برای امر واجبی مثل حج و...
امام علی (ع) می فرماید: «رسول خدا (ص) زنانی را که بدون اجازه شوهرانشان از منزل خارج می شوند منع کرده و فرموده: «اگر زنی بدون اجازه شوهر از خانه خارج شود تمام ملائکه که در آسمان می باشند و هر موجودی از جن و انس که آن زن بر او می گذرد تا به خانه برگردد بر او لعنت می کنند» 3
و در روایت دیگر فرمود:
«هر زنی که بدون اجازه شوهر از خانه بیرون رود نفقه ندارد تا این که به خانه برگردد». 4
مطیع شوهرت باش:
امام صادق (ع) می فرماید:
مردی از انصار در زمان رسول خدا (ص) برای حل بعضی از مشکلات زندگی از خانه بیرون رفت و با زنش قرار گذاشت تا بر نگردد، زن از خانه بیرون نرود. وقتی شوهرش در مسافرت بود، پدرش مریض شد. آن زن نزد رسول خدا (ص) رفت و گفت: «شوهرم در مسافرت است و با من عهد کرده که بیرون نروم تا او بر گردد؛ در حالی که پدرم مریض است. آیا اجازه می دهید بروم و از پدرم عیادت کنم؟» رسول خدا (ص) فرمودند: «اجازه نمی دهم؛ در خانه بنشین و مطیع شوهرت باش».
امام صادق (ع) می فرماید: حال پدرش بدتر شد دوباره آن زن از رسول خدا (ص) اجازه خواست. حضرت (ص) فرمود: «در خانه بنشین و از شوهرت اطاعت کن». امام (ع) می فرماید: پدر آن زن مرد مجددا آن زن نزد رسول خدا (ص) رفت و عرض کرد: «یا رسول الله (ص) ! پدرم فوت کرد، آیا اجازه می دهی در نماز میت او شرکت کنم؟» رسول خدا (ص) فرمودند: «در خانه بنشین و شوهرت را اطاعت کن». امام صادق (ع) می فرماید: آن مرد دفن شد. بعد رسول خدا (ص) برای آن زن پیام فرستاد و فرمود: «خداوند تبارک وتعالی، گناهان تو و پدرت را به خاطر اطاعت از همسرت بخشید». 1
1 . وسائل الشیعه، ج14، ص125.

5ـ برای غیر شوهر خود را نیاراید:

1ـ رسول خدا (ص) به یکی از زنان انصار فرمود:
«زر و زیور خود را در منظر و دیدگاه غیر شوهرت مگذار، در غیاب شوهر، خود را خوشبو نکن، روسری خود را که جلب توجه می کند، و مچ دست را نشان مده. اگر چنین کنید دینتان را تباه و خدا را به خشم آورده اید». 2
2ـ عبدالله بن سنان از رسول خدا (ص) نقل می کند که:
«بدترین زنان شما کسی است که نسبت به شوهر پرهیز و منع دارد (و زیبایی هایش را بر او عرضه نمی دارد) ولی نسبت به دیگران و غیر شوهر تباه کاری میکند و دچار خود باختگی می شود». 3
3ـ و باز رسول خدا (ص) فرمود:
«مردی که در برابر دیدگانش، و با رضایت و اجازه ی او، زنش آرایش کند و از خانه بیرون رود: به صورتی که در معرض دید همگان قرار گیرد دیّوث است. هر که آن مرد را دیوث بنامد گناهی نکرده. زنی که بدین صورت بیرون رود و همسرش راضی باشد، به هر قدمی که آن زن بر می دارد خانه ای از آتش برای شوهرش بنا میشود. بال وپر زنان خود را در این زمینه بچینید، نگذارید در این امور پر بگیرند، که بی بال و پر بودنشان در این مسائل موجب خوشنودی و سرور برای شما و همه خوانواده است». 4
2 . دارالسلام، ج4.
3 . وسائل الشیعه، ج14، کتاب النکاح.
4 . بحار الانوار، ج103، ص249.

6ـ سستی کردن در نماز:

اشاره

خداوند متعال می فرماید:

« فَوَيْلٌ لِلْمُصَلِّينَ* الَّذِينَ هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ ». 1 (وای بر نماز گزارانی که در نماز خود سهل انگاری میکنند) .

امام صادق (ع) می فرماید:

«مراد ازسهل انگاری در نماز این است که نماز را بدون عذر از اول وقت آن به تاخیر بیاندازد». 2

همچنین امام کاظم (ع) می فرماید:

«مراد از ساهون آن کسانی هستند که نماز را ضایع می کنند و شرایط و ارکان آن را به جا نمی آورد». 3

1 . سوره ماعون، آیات 4و5.

2 . تفسیر شریف لاهیجی، ج4، ص870.

3 . همان ماخذ، به نقل از کافی.

ضایع کنندگان نماز در روایات:

1ـ پیامبر خدا (ص) می فرمایند:
«لیس منی من استخف بصلاته». 4
«از امت من نیست کسی که نماز را سبک بشمارد».
2ـ و در جای دیگر می فرماید:
«لاینال شفاعتی من استخف بصلاته». 5
«شفاعت من به کسی که در نماز سستی میکند نمی رسد».
3ـ ابو بصیر گفت: بر ام حمیده همسر امام صادق (ع) وارد شدم تا او را در رحلت امام (ع) تسلیت گویم، او گریست و من به گریه او گریستم. آنگاه فرمود: ای ابو محمد اگر امام صادق (ع) را در هنگام وفات می دیدی چیز عجیبی مشاهده می کردی! حضرت (ع) چشمان مبارک را گشود و فرمود: «با هر که قرابت و بستگی دارم به نزد من گرد آورید». ما هیچکس را فرو گذار نکرده، همگان را حاضر ساختیم. امام (ع) به آنان نگاه کرد و فرمود: «شفاعت ما به کسی که نماز را سبک شمارد نمی رسد». 6 4 . همان.
5 . دره البیضاء، ص30و 31.
6 . سفینه البحار، ج2، ص19.

7ـ دروغ:

اشاره

خداوند متعال می فرماید:
« إِنَّمَا یَفْتَرِی الْکَذِبَ الَّذِینَ لَا یُؤْمِنُونَ بِآیَاتِ اللَّهِ وَأُوْلَئِکَ هُمْ الْکَاذِبُونَ ». 1
«تنها کسانی دروغ می بندند که به آیات خدا ایمان ندارند و آنها دروغگویان واقعی هستند».
از این آیه شریفه استفاده می شود دروغگو ایمان ندارد.
1 . سوره نحل، آیه105.

مذمت دروغ در روایات:

1ـ سئل رسول الله (ص) : «یکون المومن جبانا؟» قال: «نعم» قیل: «ویکون بخیلا؟» قال: «نعم». قیل: «و یکون کذابا؟» قال: «لا» 2
از رسول خدا (ص) پرسیدند: «آیا آدم با ایمان ممکن است ترسو باشد؟» فرمود: «آری».
پرسیدند: «آیا ممکن است بخیل باشد؟» فرمود: «آری». پرسیدند: «آیا ممکن است دروغگو باشد؟» فرمود: «نه».
2ـ امام باقر (ع) فرمودند:
«ان الکذب هو خراب الایمان». 3
به راستی دروغ ایمان را از بین می برد.
3ـ امام صادق (ع) فرمود:
«به طول رکوع و سجود مرد نگاه نکنید زیرا آن چیزی است که به آن عادت کرده، اگر آن را ترک کند وحشت می کند. بلکه به راستی گفتار و ادای امانتش نظر کنید». 4
4ـ رسول خدا (ص) فرمود: «الکذب راس کل خطیئه». 5 دروغ سر منشا خطاهاست.
5ـ مردی به پیامبر اسلام (ص) عرض کرد: مرا به عملی راهنمایی کن که به خداوند متعال نزدیکی پیدا کنم. حضرت (ص) فرمود: «دوغ نگو». 6
6ـ پیامبراسلام (ص) فرمود:
«ایاک و الکذب فانه یسود الوجه» 7
از دروغ بپرهیز زیراکه دروغ صورت انسان را سیاه می کند.
7ـ عبد الله بن عامر گفت: (زمانی که کودکی بودم) ، روزی پیامبر اکرم (ص) در خانه ما بود مرا به سوی خود فرا خواند (تا رسول خدا ر راحت بگذارم) و گفت: بیا تا به تو چیزی بدهم. پیامبر

1 . سوره نحل، آیه105.
2 . بحار الانوار، ج72، ص262.
3 . المصدر
4 . اصول کافی، باب کذب.
5. ص172. بحار الانوار، ج72.
6 .بحار الانوار، ج69، ص262.
7 . ترغیب، ج3، ص596. (ص) به مادرم گفت: می خواهی چه چیزی به او بدهی؟ عرض کرد: می خواهم مقداری خرما به او بدهم. حضرت فرمود: بدان که اگر چیزی به او ندهی یک دروغ ـ در نامه اعمالت ـ برایت می

نويسد. 1

1 . الترغيب، ج3، ص598.

8ـ سخن چینی:

اشاره

خدای تعالی می فرماید:
«لا تطع کل حلاف مهین همار بنمیم». 2
«اطاعت مکن از کسی که بسیار سوگند یاد میکند، و پست است کسی که بسیار عیب جو و به سخن چینی عادت دارد».
2 . سوره قلم، آیه11.

مذمت سخن چینی در روایت:

1ـ قال رسول الله (ص) :
«الا انبئکم بشرار کم؟» قالوا: «بلی یا رسول الله (ص) » قال: «المشائون بالنمیمه المفرقون بین الاحبه الباغون لبراء المعایب» 3
رسول خدا (ص) فرمود: آیا شما را خبر ندهم از بدترین شما؟ گفتند: بفرمایید. حضرت (ص) فرمود: بدترین شما کسانی هستند که در بین مردم سخن چینی می کنند، و میان دوستان را به هم می زنند و پیوسته در صدد هستند برای اشخاص پاک عیب بتراشند.
2ـ رسول خدا (ص) فرمودند:
«شر الناس المثلث». بدترین مردم مثلث است.
عرض کردند مثلث کسیت؟ فرمود:
کسی که در نزد ستمکاری از دیگران بدگوئی و سعایت میکند؛ او سه نفر را هلاک کرده؛ او خود را به خاطر معصیتی که کرده. دوم ستمکار را به جهت ستمش ـ که باید عذاب شود ـ سوم مظلوم را به جهت ستمی که به او رسیده. 4
3ـ رسول خدا (ص) فرمود:
«لا یدخل الجنه قتات». 5
سخن چین به بهشت نمی رود. 3 . کشف الربیه، ص304ـ وسائل الشیعه، ج11، ص273.
4 . بحار الانوار، ج75، ص266.
5 . بحار الانوار، ج75، ص265

باران نیامد...

در سالی بنی اسرائیل به قطعی مبتلا شدند، حضرت موسی (ع) چند مرتبه نماز باران خواند و از خداوند طلب باران کرد ولی باران نیامد. وحی رسید که: در میان شما یک نفر سخن چین است که در کار خود اصرار دارد از این رو دعای شما را مستجاب نمی کنم. عرض کرد: خدایا آن شخص کیست؟ خطاب شد؟ «ای موسی (ع) !» من که از سخن چینی نهی می کنم، خود سخن چینی کنم؟ بگو: همه توبه کنند تا دعایشان مستجاب شود».
همه توبه کردند و خداوند باران نازل فرمود. 1

1 . جامع السعاده، ج2، ص272.

غلام سخن چین:

شخصی غلامی را فروخت و به مشتری گفت: این غلام یک عیب دارد و آن سخن چینی است. مشتری با این وصف به معامله راضی شد. غلام را خرید. پس از این که مدتی در خوانواده آن شخص ماند، روزی به زن او گفت: «بدان که شوهرت به تو علاقه ای ندارد و خیال ازدواج مجدد دارد».
زن از شیندن این حرف بسیار ناراحت شد، غلام گفت: «ناراحت نباش و سعی کن مقداری از موی زیر گلوی شوهرت بیاوری تامن دعائی بر آن بخوانم تا قلبش به تو متمایل شود، از طرف دیگر به شوهرآن زن گفت: «زن تو با کسی ارتباط دارد و در فکر کشش تو افتاده است. اگر باور نمی کنی امشب خود را به خواب بزن تا حقیقت حرف من بر تو آشکار شود».
آن شب مرد خود را به خواب زد و نصف شب دید زن تیغی در دست گرفته به طرف او می آید. لذا خیال کرد که زن برای کشتن او می آید. پس فورا از جا برخاسته زن خود را کشت. بستگان زن از جریان مطلع شدند و با شوهر به جدال و نزاع پرداختند تا بالاخره بین قبیله زن و شوهر آتش زد و خورد افروخته شد و جمع زیادی به قتل رسیدند. 2
4ـ رسول خدا (ص) فرمود: «من مشی فی نمیمه بین الناس سلط الله علیه فی قبره نارا تحرقه». 3
هر کس در سخن چینی بین مردم قدم بردارد، خداوند آتشی رادر قبرش بر او مسلط می کند که او را بسوزاند.
2. سفینه البحار، ج2، ص613.
3. وسائل الشیعه، ج8، ص618.

بهترین راه علاج سخن چینی:

5ـ مردی به حضور اما م علی (ع) رسید و درباره شخصی سخن چینی کرد. امام (ع) به او فرمود: «ای مرد! ما درباره آنچه گفتی، پرسش و تحقیق می کنیم؛ اگر راست گفته باشی تو را دشمن می داریم، زیرا تو سخن چینی کردی. اما اگر دروغ گفته باشی، تو را مجازات می کنیم، زیرا که به کسی بهتان زدی. و اگر خواستی، کلام خود را پس می گیریم و تو را می بخشیم».

آن مرد عرض کرد: «یا امیر المومنین (ع) ! کلام خود را پس بگیرید و مرا ببخشید». 1

1 . بحار الانوار، ج72، ص221.

دلیل حرمت سخن چینی:

شیخ انصاری (قدس) می فرماید: «سخن چینی به ادله اربعه: «کتاب سنت، اجتماع و عقل» حرام می باشد و اخبار فراوان دلالت دارد که سخن چین وارد بهشت نمی شود و دلیل حرمت آن همان دلیل هائی است که به حرمت غیبت دلالت دارد». 2

2. مکاسب محرمه، بیست وچهارمین عمل حرام.

9ـ حسد:

اشاره

یکی از بدترین صفات رذیله انسان حسد است.
خداوند متعال د رسوره مبارکه فلق می فرماید:
« قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ* مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ*... وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ ».
بگو: پناه می برم به پروردگارم فلق؛ ازشر تمام آنچه آفریده است؛... و مخصوصا از شر هر حسودی هنگامی که حسد می ورزد.

مذمت حسد در روایات:

1ـ امام صادق (ع) فرمود: «مومن غبطه می خورد ولی حسد نمی برد، اما منافق حسد می برد ولی غبطه نمی خورد». 3
2ـ و در حدیث دیگری می فرماید:
«حسد ایمان را می خورد همان طور که آتش هیزم را میخورد». 4
3ـ امام علی (ع) فرمود:
«الحسود لا یسود» آدم حسود، آقا نخواهد گردید.
4ـ ودر روایات دیگر می فرماید:
«الحسود مغموم» حسود همواره غمگین است. 3. بحار الانوار، ج70، ص25، معراج السعاده.
4 . همان.

عاقبت شلمغانی:

شلمغانی یکی از شیعیان مورد احترام زمان غیبت صغری بود که بنا بر حس خود خواهی و مقام طلبی، انتظار داشت که پس از محمد بن عثمان نایب خاص حضرت ولی عصر«عجل الله تعالی فرجه» بشود. ولی بر خلاف انتظار حسین بن روح (قدس) به مقام نیابت تعیین شد. شلمغانی به جای اینکه متوجه نقص خود نسبت به حسین بن روح (قدس) شود بر او حسد برد و به گمان این که او را رسوا می سازد خود از راه راست منحرف شد و روز به روز بر بدبختی خود می افزود تا بدین وسیله پیروانی به دور خود جمع کرد؛ لذا وجوب عبادت را منکر شده و ازدواج با محارم را جایز دانست. خلق بسیاری را گمراه کرد و خود نیز گمراه شد تا این که لعنت نامه ای از ناحیه امام (ع) علیه او صادر گردید و در دنیا و آخرت رسوا شد و سر انجام حاکم وقت او را کشت و در بغداد به دار آویخت. 1

1 . سفینه البحار، (شلمغ).

10ـ طهارت و پاکیزگی:

اسلام دین طهارت و پاکیزگی است، چنانکه در قرآن مجید می خوانیم: «إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ التَّوَّابِينَ وَيُحِبُّ الْمُتَطَهِّرِينَ».

خداوند توبه کنندگان را و پاکان از نجاست ظاهری و باطنی را دوست می دارد.

دین مقدس اسلام را جع به نظافت و لباس خوب پوشیدن زیاد سفارش کرده است.

1ـ رسول خدا (ص) فرمود: «نظافت جزء ایمان است» 2

2ـ و نیز آن حضرت (ص) فرمود: «آدم کثیف بد بنده ای است».

3ـ امام علی (ع) فرمود: «خدا زیباست وزیبایی را دوست دارد و دوست دارد که آثار نعمت هایش را بر بندگانش ببیند». 3

4ـ رسول خدا (ص) فرمودند: «لباس انسان باید همیشه پاکیزه و تمیز باشد». 4

5ـ امام علی (ع) می فرماید: «شستن دستها قبل از غذا و بعد از آن عمر را زیاد می گرداند و مانع چرکین شدن لباس ها می شود و چشم را نورانی می گرداند». 5

6ـ رسول خدا (ص) فرمود: «اگر بر امتم دشوار نمی شد مسواک زدن را در موقع هر وضو واجب می کردم». 6 2 . بحار الانوار، ج63، ص129.

3 . شافی، ج1، ص212.

4 . کافی

5 . همان.

6 . همان.

بعضی از وظایف زنان در خارج از منزل :

پوشش مناسب:

«و لا تبرجن تبرج الجاهلیه الاولی». 1
«همچون روش جاهلیت نخستین، ظاهر نشوند و خود نمایی نکنند».
«والیضربن بخمرهن علی جیوبهن ولا یبدین زینتهن الا لبعولتهن او آبائهن..». 2
«و باید زنان به وسیله مقنعه و چارقد سینه و گردن خود را بپوشانند و زینت خود را آشکار نکنند مگر برای شوهران و پسران و سایر افراد محارم خود».
«یا ایها النبی قل لازواجک و بناتک ونساء المومنین یدنین علیهن من جلابیبهن». 3
«ای پیامبر (ص) ! به همسران و دخترانت و زنان مومنان بگو: خود را با پوشش اسلامی بپوشانند».
1 . سوره احزاب، آیه33.
2 . سوره نور، آیه 31.
3 . سوره احزاب، آیه 60.

اجتناب از پوشیدن لباس نازک:

امام علی (ع) فرمود:
«علیکم بالصفیق فان من رق ثوبه رق دینه». 4
بر شما لازم است لباس ضخیم بپوشید، زیرا هر کس لباسش نازک با شد دینش نیز مانند لباسش نازک و ضعیف می شود.
فاطمه دختر قیس می گوید: رسول خدا (ص) فرمود: «خوشم نمی آید روسری از سرت بیافتد یا لباس از ساق هایت کنار رود و مردان تو را ببینند. 5
و امام علی (ع) می فرماید: رسول خدا (ص) فرمود:
«ایها الناس اتخذوا السراویلات فانها من استر ثیابکم و حصنوا بها نسائکم اذا خرجن». 6
ای مردم از شلوار استفاده کنید، چرا که شلوار پوشاننده ترین لباس های شما می باشد و با آن زنانتان را هنگامی که از خانه خارج میشوند، حفظ کنید. و امام صادق (ع) فرمود:
«مصلحت زن مسلمان نیست که روسری و پیراهن نازک بپوشد». 7

4 . بحار الانوار، ج83، ص183.
5 . صحیح مسلم، ج8، ص203.
6 . مستدرک الوسائل، ج1، ص208.
7 . وسائل، ج3، ص81.

شهوت

رسول خدا (ص) فرمود:

«زنی که خود را شبیه مردان کند و مردی که خود را شبیه زنان نماید از ما نیست». 1

به عنوان مثال: کلاه، پیراهن، یا کت و شلواری که دوخت یا جنس آن خاص مردان است برزنان حرام است وهمچنین کفش و لباس هایی که پارچه، رنگ یا مدل آن ویژه ی بانوان است برمردان حرام می باشد.

و امام صادق (ع) فرمود:

پیامبر خدا (ص) همواره از شبیه شدن مرد به زن و زن به مرد در پوشیدن نهی می فرمود. 2

در رساله‌ها آمده است: احتیاط واجب آن است که مرد لباس زنانه و زن لباس مردانه نپوشد. 3

1 . «وصایا النبی»، السید الجمیلی، ص45.

2 . وسائل، ج3، ص355.

3 . احکام لباس، شرط5.

شهوت انگیز نباشد:

رسول خدا (ص) فرمود:
«کسی که در دنیا لباس شهوت انگیز بپوشد خداوند در روز قیامت لباس ذلت بر تنش می کند و سپس او را به آتش می اندازد». 4
4 . همان، ص46.

مهیج نباشد:

یکی از لباس های حرام، جامه های مهیج است و ازجمله اموری که لبا س راتحریک آمیز می کند: جنس خاص، رنگ خاص، مدل خاص و یا تنگی تحریک آمیزاست.

لباس شهرت نباشد:

بعضی از لباس ها سبب شهرت و انگشت نما شدن شخص می گردند. پوشیدن چنین لباس هایی بر هر زن ومرد مسلمان حرام است.
اما م صادق (ع) فرمود:
«کفا بالمرء خزیا أن یلبس ثوبا یشهره اویرکب دابه شهره». 5
در پستی انسان همین بس که لباسی بپوشد که اورا مشهور کند یا مرکبی سوار شود که سبب شهرت او گردد.
اکثر مراجع فرموده اند: بنا بر احتیاط واجب باید انسان از پوشیدن لباس شهرت که پارچه یا رنگ یا دوخت آن برای کسی که می خواهد آن را بپوشد معمول نیست خود داری کند. 1

1 . احکام لباس، شرط5.
5 . وسائل، ج3، ص354.

لباس دشمنان اسلام نباشد:

مسلمانان باید از هرگونه تشبه وهم شکلی با کفار در لباس وقیافه اجتناب کنند.
امام صادق (ع) فرمود:
«خدا به پیامبری از پیامبران وحی کرد: به قوم خود بگو لباس دشمنان مرا تن نکنید و غذای دشمنان مرا نخورید و خود را به شکل و قیافه دشمنان من در نیاورید که دشمن من خواهید بود همانگونه که آنها دشمنان من هستنند». 2
2 . وسائل، ج11، ص111.

خودداری از عطر زدن:

1ـ رسول خدا (ص) به زنان فرمودند: «هنگامی که در مسجد حاضر می شوید ار عطر استفاده نکنید». 3
2ـ و در جای دیگر می فرمایند: «اگر زنی خود را عطر بزند و بر مردم بگذرد تا بوی او را دریابند، زناکار است». 4
3ـ و در حدیث دیگر فرمودند:
«هر زنی برای غیر شوهرش، خود را معطر نماید، سپس از خانه اش خارج شود تا وقتی که به منزلش بر می گردد ملعون شمرده می شود». 5
4ـ امام صادق (ع) فرمودند:
«لاینبغی للمرأه ان تجمر ثوبها اذا خرجت من بیتها». 6
برای زن سزاوار نیست هنگامی که از خانه خارج می شود لباسش را خوشبو کند. 3 . صحیح مسلم، ج8، ص203.
4 . نهج الفصاحه، ح177.
5 . وسائل الشیعه، ج14، ص114.
6 . کافی، ج5، ص519، وسائل الشیعه، ج1، ص444، روضه المتقین، ج8، ص367.

وقار در راه رفتن:

خداوند در قرآن کریم می فرماید: « وَلَا يَضْرِبْنَ بِأَرْجُلِهِنَّ لِيُعْلَمَ مَا يُخْفِينَ مِنْ زِينَتِهِنَّ ». 7
«وهنگام راه رفتن پاهای خود را به زمین نزنند تا زینت پنهانشان دانسته شود».
و دختران شعیب را مدح می کند که به حیا راه می روند: «جَاءَتْهُ إِحْدَاهُمَا تَمْشِی عَلَى اسْتِحْيَاءٍ». 8
«یکی از آن دو به سراغ موسی (ع) آمد در حالیکه با نهایت حیا گام بر می داشت».

7 . سوره نور، آیه 31.
8 . سوره قصص، ایه 25.

خودداری از سخن گفتن نرم و نازک با مردان:

خداوند متعال در قرآن مجید می فرماید:
«فَلَا تَخْضَعْنَ بِالْقَوْلِ فَيَطْمَعَ الَّذِی فِی قَلْبِهِ مَرَضٌ وَقُلْنَ قَوْلًا مَعْرُوفًا». 1
«و در حین سخن گفتن، نرم و خاضع نباشید تا بیمار دلان در شما طمع نکنند، و سخن شایسته بگوید».
یعنی در گفتار خضوع و نرمش نشان ندهید و کلامتان تحریک کننده و هیجان انگیز نباشد.
1 . سوره احزاب، آیه32.

بعضی از وظایف زن در مقابل شوهر

محبت:

رسول خدا (ص) فرمود:
«بهترین زنان شما، زن هایی هستند که دارای عشق و محبت باشند». 2
2 . بحار الانوار، ج103، ص235.

احترام شوهر :

1ـ رسول خدا (ص) فرمود:

«وظیفه زن این است که تا در خانه به پیشواز شوهرش برود و به وی خوش آمد بگوید». 3

2ـ و می فرماید:

«زن موظف است برای شوهرش طشت و حوله حاضر کند و دست هایش را بشوید». 4

3 . مستدرک، ج2، ص551.

4 . همان.

ارزش احترام به شوهر:

1ـ امام علی (ع) می فرماید:
«جهاد المراه حسن التبعل».
جهادزن به این است که خوب شوهر داری کند. 5
2ـ رسول خدا (ص) فرمود:
«هر زنی که بمیرد در حالی که شوهرش از او راضی باشد داخل بهشت می شود». 6
3ـ و در جا ی دیگر می فرماید:
«زن نمی تواند حق خدا را ادا کند مگر آنکه حق شوهرش را ادا کند». 1
4ـ ابن عباس گفت: زنی نزد رسول خدا (ص) آمد و گفت: «من به نمایندگی تمامی زنان از شما سوال می کنم که: خدا پروردگار مردها و زنان است، و شما پیامبر زنان و مردان هستید، اما جهاد فقط بر مرد ها واجب است؛ که اگر سالم برگردند اجر بسیار می برند و اگر کشته شوند در نزد خدا زنده اند و روزی می خورند، و ما با آنکه خود را برای آنها مهیا نموده و زندگی داخلی آنان را اداره میکنیم چه اجری کسب می کنیم»؟
حضرت فرمود:
«به هز زنی که رسیدی از جانب من بگو که: اطاعت از شوهر و اعتراف به حق او معادل جهاد در راه خداوند است، و چه کم هستند زنانی که این دو را انجام دهند». 2 1 . مستدرک، ج2، ص552.
2 .الدر المنثور، ج2، ص53.
5 . بحار الانوار، ج103، ص254.
6 . محجه البیضاء، ج2، ص70.

از شوهر توقع بیجا نداشته باشد:

رسول خدا (ص) فرمود:
«هر زنی که با شوهرش ناسازگاری کند و به آنچه از جانب خدا رسیده قناعت ننماید و بر شوهرش سخت گیری کند و بیش از حد توانایی خواهش کند اعمالش قبول نمی شود و خدا بر او خشم ناک خواهد بود». 3
و در روایت دیگر می فرماید: «برای زن روا نیست که از شوهرش چیز هایی بیش از حد توان از او بخواهد و نباید از او به احدی چه آشنا و چه بیگانه گلایه وشکایت کند» 4

3 . بحار الانوار، ج76، ص367.
4 . دار السلام، ج4، ص20.

تشکر از شوهر:

1ـ امام صادق (ع) فرمود:
«بهترین زن های شما زنی است که وقتی شوهرش چیزی آوردتشکر کند و اگر نیاورد راضی باشد 5
2- و در جای دیگر می فرماید:
«هر زنی که به شوهرش بگوید: از تو خیری ندیدم .تمام اعمالش باطل و از درجه اعتبار ساقط می گردد 6 ». 5 . بحار النوار، ج103، ص239.
6 . شافی، ج2، ص139.

عفو وگذشت:

رسول خدا (ص) فرمود : «زن بد عذر شوهرش را نمی پذیرد و خطاهایش را نمی بخشد 1 ». 1 . بحار النوار، ج103، ص235.

از شوهرش قهر نکند:

رسول خدا (ص) فرمود:

«هر گاه دو نفر مسلمان باهم قهر کنند وتا سه روز صلح نکنندازاسلام خارج خواهند شد ... پس هر کدام از انها که در صلح پیش قدم شود در قیامت زود تر به بهشت خواهد رفت 2 ». ودر جاهای دیگرمی فرماید : «قهر کردن بیشتر ازسه روز جائز نیست ».

و رسول خدا (ص) فرمود:

«زنی که با شوهرش قهر کند در حالی که خودش مقصر بوده است، روز قیامت با فرعون و هامون و قارون در پایین ترین جایگاه آتش محشور می شود، مگر اینکه توبه کند و برگردد». 3

2 . بحار النوار، ج75، ص186.

3 . مکارم الاخلاق، ص202.

آماده کردن غذا:

رسول خدا (ص) فرمود:
«وظیفه زن نسبت به شوهرش این است که چراغ خانه را روشن کند و غذای نیکو و شایسته تهیه بیند». 4

4 . مستدرک، ج2، ص551.

حافظ اسرار شوهر باشد:

خداوند متعال زن و شوهر را نسبت به دیگر تشبیه به لباس می کند یعنی همچنان که لباس بدن انسان را حفظ می کند، زن و شوهر نیز باید اسرار وعیب های یکدیگر را حفظ کنند.
«هن لباس لکم و انتم لباس لهن».
«زنان لباس شما هستند و شما لباس آنها هستید».
و در سوره مبارکه نساء می فرماید:
« فَالصَّالِحَاتُ قَانِتَاتٌ حَافِظَاتٌ لِلْغَيْبِ بِمَا حَفِظَ اللَّهُ ». 5
زنان صالح رنانی هستند که متواضع هستند و در غیاب شوهر خود، حافظ و نگهدار حقوقی که خداوند برای آنها قرار داده هستند.
رسول خدا (ص) نهی فرمود از این که زن آنچه که بین او و همسرش در خلوت می گذرد باز گو کند. 1 1 . بحارالانوار، ج103، ص243.
5 . سوره نساء، آیه 34.

صبر وبردباری:

پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله فرمود:
«هر زنی که در مقابل بد اخلاقی های شوهرش بردباری کند خدا ثواب آسیه دختر مزاحم را به وی عطا خواهد کرد».
رسول خدا (ص) فرمود:
«خداوند سه زن را از عذاب قبر ایمن دارد و با فاطمه زهرا (س) محشور فرماید:
1ـ زنی که به هنگام تنگدستی شوهر صبر کند.
2ـ زنی که با بد اخلاقی شوهر بسازد.
3ـ زنی که مهرش را به شوهرش ببخشد. 2 2 . الاثنی عشریه، باب سوم.

استقبال و بدرقه کردن شوهر:

جاء رجل الی رسول الله (ص) فقال: ان لی زوجک اذا دخلت تلقتنی، و اذا خرجت شیعتنی. واذا راتنی مهموما قالت لی ما یهمک؟ان کنت تهتم لرزقک فقد تکفل لک به غیرک، وان کنت تهتم لامر آخرتک فزادک الله هما. فقال رسول الله (ص) : «ان لله عمالا و هذه من عماله، لها نصف آجر الشهید».
مردی به خدمت رسول خدا (ص) آمد و گفت: «زنی دارم که هر گاه وارد منزل می شوم از من استقبال نموده و به پیشوازم می آید، وهر گاه از منزل خارج می شوم، مرا بدرقه می کند، و اگر غمناکم ببیند، سوال می کند: که چه چیزی تو را غمگین ساخته است؟ اگر برای روزی و مخارج زندگی غصه می خوری بدان که دیگری (خداوند عالم) آن رابه عهده گرفته است، و اگر برای آخرت غصه می خوری، خدا اندوهت را زیاد کند (تا بیشتر به فکر آخرت باشی) . رسول خدا (ص) فرمود: خداوند در روی زمین عالمان و کارکنانی دارد و این زن یکی از عالمان خداست. او نصف پاداش شهید را دارد. 3 3 . وسائل، ج14، ص17.

حفظ ونگهداری اموال شوهر:

امام باقر (ع) از رسول خدا (ص) نقل می کند: که خداوند عزوجل فرمود: «اذا اردت ان اجمع للمسلم خیر الدنیا و خیر الآخره جعلت قلبا خاشعا، ولسانا ذاکرا، و جسدا علی البلاء صابرا، و زوجه مؤمنه تسره اذا نظر الیها، و تحفظه اذا غاب عنها فی نفسها و ماله».

«هنگامی که می خواهم برای بنده مسلمان خیر دنیا و آخرت را جمع کنم چند چیز را به او عطا می کنم: 1ـ قلب خاشع و خاضع؛ 2ـ زبان ذاکر و تسبیح گو؛ 3ـ بدنی که در بلاء ومشکلات صبر کند؛ 4ـ زن مومن و شایسته ای که چون به او نگاه کند، او را شاد کند، و چون از نزد او غایب شود، عفت خویش و مال او را نگهداری و حفظ کند». 1 1 . وسائل، ج14، ص23.

دستور شوهر داری از یک مادر:

دختری را از عرب شوهر دادند چون خواستند او را نزد شوهر ببرند، مادرش نزد او آمد و گفت: ای دختر! همانا تو از آشیانه خود مفارقت کردی و میروی به خانه کسی که او را نمی شناسی و به سوی همنشینی که با او الفت نگرفته ای. برای شوهر کنیزی کن تا او برای تو غلامی کند و ده خصلت را مراعات کن:

1ـ در خانه شوهر به قناعت رفتار کن.
2ـ به حرفهای شوهر خود گوش کن.
3ـ همیشه در صدد باش که موضعی را که شوهر در تو نظر می کند قبیح و زشت نباشد.
4ـ خود را خوش بو کن و مبادا بینی او بد استشمام کند.
5ـ هنگام خواب او را مراعات کن و سر وصدا را نینداز.
6ـ هنگامی که گرسنه می شود غذا را زود آماده کن.
7ـ خانه و مال ا و را حفظ کن و اقتصاد در زندگی را مراعات کن.
8ـ به فامیل و خویشان شوهر احترام کن که این از حسن تدبیر است.
9ـ راز شوهرت را فاش مکن.
10ـ شوهرت را نافرمانی نکن وگرنه سینه او از خشم و کینه تو پر خواهد شد.

و در آخر وصیت می کنم تو را:
هنگامی که شوهرت غمگین است شادی نکنی و وقتی که خوش حال است غمگین و غصه دار نباشی.
و از همه بیشتر او را تکریم کنی تا او نیز تو را اکرام کند و اختیار کن خوشنودی و میل او را بر میل خود. 2 2 . «مختارات المنفلو طی»، ص240؛به نقل از: کتاب«اخلاق اهل البیت». سید مهدی صدر.

بهترین زنان:

«ضرب الله مثلا للذین آمنوا امرات فرعون ومریم ابنت عمران...» 1
«خداوند برای مومنان به همسر فرعون ـ و مریم دختر عمران مثل زده است».
1ـ مردی به خدمت رسول خدا (ص) آمد و عرض کرد: «زنی دارم که هرگاه وارد منزل می شوم ار من استقبال نموده و به پیشوازم می آید، وهر گاه از منزل خارج میشوم، مرا بدرقه می کند، و اگر غمناکم ببیند، سوال می کند: چه چیزی تو را غمگین ساخته است؟».
پیامبر (ص) فرمود: «به او مژده ده که اهل بهشت است و به وی بگو که تو یکی ار کارکنان خدا هستی و برایت هر روز پاداش هفتاد شهید است». 2
2ـ رسول خدا (ص) فرمود:
«بهترین زنان شما کسانی هستند که دارای چنین صفاتی باشند:
1ـ زنی که فرزند آورد. 2ـ مهربان باشد. 3ـ با عفت و پاکدامن باشد. 4ـ در میان اهل خود عزیز و محترم باشد. 5ـ نسبت به شوهرش متواضع و فروتن باشد. 6ـ زیبایی ها و محاسن خود رانسبت به همسرش آشکار سازد. 7ـ نسبت به نامحرمان خود را حفظ کند. 8ـ گفته شوهر خود را گوش کند و دستور او را اطاعت کند. 9ـ هر گاه شوهرش با او خلوت کرد، از آنچه می خواهد، او را کامیاب سازد». 3
3ـ امام علی (ع) فرمود: «بهترین زنان شما پنج دسته اند». سوال شد: «آنان کیانند»؟ فرمود:
«1ـ سهل گیر باشد و سخت گیر نگیرد. 2ـ نرم خو و آرام باشد. 3ـ از شوهر خود اطاعت کند.4ـ اگر از همسر خود نافرمانی کرد و او را عصبانی کرد چشم بر هم نگذارد تا او را راضی کند. 5ـ هرگاه شوهرش از وی غایب شود، مال وآبروی او را حفظ نماید. چنین زنی از کارکنان خدا است وکسی که برای خدا کار کند، تلاش او بیهوده نمیگردد». 4
4ـ امام رضا (ع) فرمود: زنی پیش رسول خدا (ص) آمد، سوال کرد: حق شوهر بر زن چیست؟ رسول خدا (ص) فرمود:
«1ـ هر گاه از نظر غریزه جنسی به او نیاز پیدا کرد، او را اجابت نماید اگر چه روی جهاز و پالان حیوان (مرکب) باشد. 2ـ چیزی از مال شوهرش بدون اجازه به کسی ندهد و اگر بدهد گناهش مال زن و ثوابش مال شوهر خواهد بود. 3ـ هیچ شب نخوابد در حالی که شوهرش بر او خشمگین باشد». 5
5ـ رسول خدا (ص) فرمود:

1 . سوره تحریم، آیات 11و 12.
2 . وسائل الشیعه، ج14، ص17.
3 . بحار الانوار، ج100، ص239.
4 . وسائل، ج14، ص15.
5 . وسائل، ج14، ص112. «بهترین زنان شما زنی است که خودش را خوشبو کند و در طبخ غذا مهارت داشته و اقتصاد را از دست ندهد. چنین زنی یکی از عمال و کارکنان خدا خواهد بود. وعامل خدا با هرگز با شکست و پشیمانی مواجه نخواهد شد». 1
6ـ امام صادق (ع) فرمود:
«بهترین زنهای شما زنی است که وقتی شوهرش چیزی آورد سپاسگذاری کند و اگر نیاورد راضی باشد». 2
7ـ رسول خدا (ص) فرمود:
«هر زنی که نمازش را بخواند، پیوسته درخانه اش باشد، و از شوهرش اطاعت کند؛ خداوند تمام گناهان گذشته و آینده او را می بخشد». 3
8ـ امام علی (ع) فرمود:
«بهترین صفات زنان بدترین صفات مرد است یعنی کبر، ترس و بخل، اگر زن متکبر باشد تسلیم غیر شوهر نمی شود، و چنانچه بخیل باشد مال شوهر را حفظ می کند، و اگر ترسو باشد از هر پیش آمدی بیمناک است و قهراً به دام صیاد نمی افتد». 4
9ـ رسول خدا (ص) فرمود:
«بهترین زنان شما زنی است که کم خرج باشد». 5 1 . وسائل الشیعه، ج14، ص15.
2 . بحار الانوار، ج103، ص239.
3 . داالسلام، ج4، ص15.
4 . نهج البلاغه؛ الخصال، باب3.
5 . سوره تحریم، آیه 10.

بدترین زنان:

قال الله تعالی:
«ضرب الله مثلا للذین کفروا امراه نوح وامراه لوط». 6
«خداوند برای کسانی که کافر شده اند به همسر نوح و همسر لوط مثل زده است...».
1ـ رسول خدا (ص) فرمود:
«بدترین زنان زن لجباز و یک دنده است». 7
2ـ و در جای دیگر فرمود: 6 . «مستدرک»، ج2، ص532.
7 . مستدرک، ج2، ص532. «بدترین زنان شما زنی است که در مقابل خویشانش مطیع باشد لیکن زیر بار شوهرش نرود، عقیم و کینه توز باشد، از کارهای زشت پروا نداشته باشد، در غیاب شوهرش زینت و آرایش کند، در خلوتگاه از خواسته های شوهرش امتناع ورزد. عذرش را نپذیرد و گناهش رانبخشد». 1
3ـ رسول خدا (ص) فرمود:
«درهفت خانه رحمت خدا نازل نشود:
1ـ خانه ای که در آن زن طلاق گرفته باشد.
2ـ خانه ای که در آن زن نافرمان باشد.
3ـ خانه ای که در آن به امانت مردم خیانت کنند.
4ـ خانه ای در آن زکات مال داده نمی شود.
5ـ خانه ای که در آن وصیت مرده ای باشد (یعنی ورثه مخالفت کرده و اموال مورد وصیت میت را در آن خانه نگه داشته اند)
6ـ یا در آن خانه شراب باشد.
7ـ و یا زنی در آن زندگی کند که از مال شوهر بدزدد». 2
4ـ رسول خدا (ص) فرمود:
«سزاوار نیست زن از خانه همسرش چیزی صدقه بدهد، مگر از او اجازه بگیرد. و اگر بدون اذن شوهر صدقه دهد ثواب آن به همسر می رسد و گناهش نصیب زن می شود». 3
5ـ پیامبر خدا (ص) فرمود:
«غضب خدا شدید است بر زنی شوهر دار که چشم خود را از نگاه کردن به غیر شوهرش یا به غیر محارمش پر کند، پس به درستی که اگر این کار خلاف را انجام دهد خدای عزوجل تمام اعمال نیکی را که انجام داده از بین می برد». 4
1 . بحار الانوار، ج103، ص235.
2 . الاثنی عشریه، باب7.

3 . دارالسلام، ج4، ص17.
4 . وسائل الشيعه، ج14، ص171.

فصل چهارم: احکام شرعی و مسائل مبتلا به زنان:

(منتخب از رسا له های توضیح المسائل مراجع تقلید شیعه)
1ـ کسانی که به حد بلوغ رسیده اند باید درفروع دین تقلید کنند.
2ـ عمل کسی که وظیفه اش تقلید کردن است بدون رجوع و تقلید از مجتهد، باطل است.
3ـ یاد گیری احکام و مسائلی که انسان غالبا به آنها احتیاج دارد واجب است.
4ـ باقی ماندن بر تقلید میت در صورتی صحیح است که مکلف در مسئله: «بقاء بر میت جائز است».، از مجتهد زنده تقلید کند و با اجازه او برتقلید از میت باقی بماند.
5ـ موقع قضای حاجت باید طرف جلوی بدن، یعنی شکم و سینه، رو به قبله یا پشت به قبله نباشد.
6ـ اگر صاحب خانه در بین غذا خوردن بفهمد غذا نجس است، باید به مهمان ها بگوید، اما اگر یکی از مهمان ها بفهمد، لازم نیست به دیگران خبر دهد. ولی چناچنه طوری با آنان معاشرت دارد که می داند به واسطه نگفتن، لوازم خود او هم نجس می شود باید بعد از غذا به آنان بگوپید.
7ـ مس نمودن خط قرآن، یعنی رساندن جائی ا ز بدن به خط قرآن برای کسی که وضو ندارد حرام است.
8ـ کسی که وضو ندارد حرام است اسم خداوند متعال را ـ به هر زبانی که نوشته شده باشد ـ مس نماید. همچنین احتیاط واجب آن است که اسم پیغمبر (ص) و امام (ع) و حضرت زهرا (ع) را مس ننماید.
9ـ زن باید در موقع نماز، تمام بدن حتی سرو موی خود را بپوشاند، ولی پوشاندن صورت به مقداری که در وضو شسته می شود و دستها تا مچ و پا ها تا مچ پاها لازم نیست؛ اما برای آن که یقین کند که مقدار واجب را پوشانده است. باید مقداری از اطراف صورت و قدری پایین تر از مچ هم بپوشاند.
10ـ بر زنان واجب است تمام بدن خود را به جز وجه (صورت) و کفین (دستها تا مچ) را، به شرط آن که: 1ـ دست و صورت آنها زینت نداشته باشد 2ـ و کسی به قصد لذت به سمت آنها نگاه نکند، بپوشاند.
11ـ زنها باید بنا بر احتیاط واجب بیش از مقدار وجه و کفین خود را به عنوان مقدمه علمیه بپوشانند. (وجه عبارت است از: آن مقدار از صورت که در وضو واجب است شسته شود و کفین نیز عبارت از مچ دست دست تا سر انگشتان) .
12ـ نمایان بودن زیر چانه،گردن، گوش، سینه و دستها تا بازو برای خانمها

جائز نیست و باید این موضوع را هم از نامحرم بپوشانند.
13ـ واجبات نماز یازده چیز است: 1ـ نیت 1ـ قیام (ایستادن) 3ـ تکبیر الاحرام (گفتن الله اکبر در اول نماز) 4ـ رکوع 5ـ سجود 6ـ قرائت 7ـ ذکر 8ـ تشهد 9ـ سلام 10ـ ترتیب 1ـ موالات (پی در پی بودن اجزاء نماز) .
14ـ فرق بین واجبات نماز با رکن نماز: بعضی از واجبات نماز رکن است: یعنی اگر انسان آنها را به جا نیاورد یا در نماز اضافه کند عمدا باشد یا اشتباها نماز باطل می شود. و بعضی دیگر رکن نیست، یعنی اگر عمدا کم یا زیاد شود، نماز باطل میشود و چنانچه اشتباها کم یا زیاد گردد نماز باطل نمی شود. رکن نماز پنج چیز است: 1ـ نیت 2ـ تکبیر الاحرام 3ـ قیام در موقع گفتن تکبیر الاحرام قیام متصل به رکوع (یعنی ایستادن پیش از رکوع) 4ـ رکوع 5ـ سجده.
15ـ اگر در بین نماز چیزی که بر آن سجده می کند گم شود و چیزی که سجده بر آن صحیح است نداشته باشد چنانچه وقت وسعت دارد باید نماز را بشکند. اگر وقت تنگ است باید به لباسش اگر از پنبه یا کتان است سجده کند و اگر از چیز دیگری است بر همان چیز، اگر آن هم ممکن نیست بر پشت دست، و اگر آن هم نشود به چیز معدنی مانند انگشتر عقیق سجده نماید.
16ـ در حال نماز، انسان نباید به دیگری سلام کند و اگر دیگری به او سلام کند، باید طوری جواب دهد که سلام مقدم باشد مثلا بگوید: «علیکم السلام».
17ـ انسان باید جواب سلام را چه در نماز یا در غیر نماز فورا بگوید.
18ـ اگر نماز گزار جواب سلام را ندهد معصیت کرده ولی نمازش صحیح است.
19ـ سلام کردن مستحب ولی جوابش واجب اشت.
20ـ اگر با عین پولی که خمس یا زکات آن نداده لباس بخرد نماز خواندن در آن لباس باطل است.
21ـ اگر با عین پول که خمس یا زکات آن نداده ملکی بخرد، تصرف او در آن ملک حرام و نمازش هم در آن باطل است.
22ـ هنگام نماز خواندن بنا بر احتیاط باید زن عقب تر از مرد بایستد و جای سجده او از جای ایستادن مرد کمی عقب تر باشد.
23ـ در زناشویی چه دائم و چه غیر دائم، باید صیغه خواند شود و تنها نشان دادن پسر به دختر و راضی بودن زن و مرد کافی نیست.
24ـ بر مرد واجب است حمد و سوره نماز صبح و مغرب و عشاء را بلند بخواند و بر مرد و زن واجب است حمد و سوره نماز ظهر و عصر را آهسته بخوانند.
25ـ زن میتواند حمد و سوره نماز صبح و مغرب و عشاء را بلند یا آهسته

بخواند، ولی نامحرم صدایش را بشنود بنا بر احتیاط واجب باید آهسته بخواند.
26ـ نذر زن بدون اجازه شوهرش باطل است.
27ـ زن نباید آنجا که نامحرم او را می بیند وضو بگیرد. چنانچه گرفت، وضوء صحیح است ولی گناه کرده است.
28ـ دکتر محرم نیست، لذا در غیر مقام اظطرار نمی تواند به بدن زن نامحرم نگاه کند.
29ـ مردان نمی توانند برای نامحرم آمپول تزریق نمایند، به جز در مقام اظطرار.
30ـ خانم ها نمی توانند آستین خود را برای آمپول زدن و یا فشار خون و یا نبض گرفتن و غیره در مقابل نامحرم بالا بزنند، مگر در مقام اظطرار.
31ـ پوشیدن لباس مختص به مردان برای زنان و پوشیدن لباس مختص به زنان برای مردان بنا بر احتیاط واجب نیست جایز نیست.
32ـ جلوگیری دایمی از باردار شدن جایز نیست، ولی جلوگیری موقت جایز است.
33ـ اگر به صورت کسی سیلی یا چیز دیگری بزند، طوری که صو رت او سرخ شود، باید یک مثقال و نیم شرعی طلا، که هر مثقال هیجده نخود است دیه بدهد. اگر کبود شود، سه مثقال، واگر سیاه شود، باید شش مثقال شرعی طلا دیه بدهد، ولی اگر جای دیگر بدن کسی را بر اثر زدن، سرخ یا کبود یا سیاه کند، باید نصف آنچه را که گفته شد بدهد.
34ـ اگر انسان کاری کند که زن حامله سقط کند، چنانچه (جنین) سقط شده، «نطفه» باشد دیه اش بیست مثقال طلا است، که هر مثقال آن هیجده نخود می باشد. اما اگر (علقه) یعنی خون بسته شده باشد، چهل مثقال است. اگر «مضغه» یعنی پاره گوشت باشد شصت مثقال. اگر استخوان در آن روییده شده باشد هشتاد مثقال. اگر گوشت آورده، ولی هنوز روح در او دمیده نشده، صد مثقال. و اگر دختر باشد دیه او پانصد مثقال شرعی طلا است.
35ـ اگر انسان چیزی را به خویشان خود مثل پدر یا مادر، و یا همسر خود ببخشد نمی تواند پس بگیرد.
36ـ اگر انسان به نذر خود عمل نکند باید کفاره بدهد؛ یعنی بنده آزاد نماید، یا دو ماه پی در پی روزه بگیرد، یا به شصت فقیر طعام بدهد.
37ـ شوهر خواهر و برادر شوهر نامحرم هستند و باید به همان گونه که زن از دیگر نامحرمان خود را حفظ می کند از آنان نیز خود را حفظ کند و بپوشاند.
عایشه گوید: وقتی خواهرش (اسماء) با لباس نازک نزد رسول خدا (ص) آمد حضرت از او رو گرداند و فرمود: «ای اسماء وقتی زن به بلوغ می

رسد نباید چیزی از بدن او آشکار گردد مگر این و این» و اشاره به دو کف دست و صورتش کرد. از این حدیث شریف استفاده می شود شوهر خواهر به انسان محرم نیست. 1
38ـ هر گاه وقت نماز داخل شود و زن بداند که اگر نماز را تاخیر بیندازد حائض می شود باید فورا نماز را بخواند. و اگر نخواند و خون حیض دید باید نماز را قضا کند.

1 . سنن ابی داود، ج4، ص64. 39ـ اگر زن در اخر وقت نماز از خون حیض پاک شود و به اندازه غسل و وضوء و مقدمات دیگر مانند تهیه کردن لباس یا آب کشیدن آن و خواندن یک رکعت نماز یا بیشتر از یک رکعت وقت داشته باشد، باید نماز را بخواند و اگر نخواند باید قضای آن را بجا آورد.
40ـ دست دادن زن و مرد نامحرم جائز نیست.
رسول خدا (ص) می فرماید: «هر کس با زن نامحرم دست بدهد در روز قیامت او را دست بسته می آورند، سپس امر می شود او را به آتش جهنم بیندازد». 1
رسول اکرم (ص) در مورد بیعت با زنان با آن حضرت (ص) ، دستور داد ظرفی را پر از آب کردند، دست خود را در آن فرو برد و بعد دستور داد زنها دست خود را درآن آب فرو بردند وهمین را بیعت شمرد. 2

1 . فروع کافی، ج5، ص426.
2 . عقاب لااعمال، ص606ٍ

بسم الله الرحمن الرحیم
جاهِدُوا بِأَمْوالِكُمْ وَ أَنْفُسِكُمْ في سَبيلِ اللَّهِ ذلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ
(سوره توبه آیه 41)
با اموال و جانهای خود، در راه خدا جهاد نمایید؛ این برای شما بهتر است اگر بدانید حضرت رضا (علیه السّلام): خدا رحم نماید بنده‌ای که امر ما را زنده (و برپا) دارد ... علوم و دانشهای ما را یاد گیرد و به مردم یاد دهد، زیرا مردم اگر سخنان نیکوی ما را (بی آنکه چیزی از آن کاسته و یا بر آن بیافزایند) بدانند هر آینه از ما پیروی (و طبق آن عمل) می کنند
بنادر البحار-ترجمه و شرح خلاصه دو جلد بحار الانوار ص 159
بنیانگذار مجتمع فرهنگی مذهبی قائمیه اصفهان شهید آیت الله شمس آبادی (ره) یکی از علمای برجسته شهر اصفهان بودند که در دلدادگی به اهلبیت (علیهم السلام) بخصوص حضرت علی بن موسی الرضا (علیه السلام) و امام عصر (عجل الله تعالی فرجه الشریف) شهره بوده و لذا با نظر و درایت خود در سال 1340 هجری شمسی بنیانگذار مرکز و راهی شد که هیچ وقت چراغ آن خاموش نشد و هر روز قوی تر و بهتر راهش را ادامه می دهند.
مرکز تحقیقات قائمیه اصفهان از سال 1385 هجری شمسی تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن امامی (قدس سره الشریف) و با فعالیت خالصانه و شبانه روزی تیمی مرکب از فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مختلف مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.
اهداف :دفاع از حریم شیعه و بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام) تقویت انگیزه جوانان و عامه مردم نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی، جایگزین کردن مطالب سودمند به جای بلوتوث های بی محتوا در تلفن های همراه و رایانه ها ایجاد بستر جامع مطالعاتی بر اساس معارف قرآن کریم و اهل بیت علیهم السّلام با انگیزه نشر معارف، سرویس دهی به محققین و طلاب، گسترش فرهنگ مطالعه و غنی کردن اوقات فراغت علاقمندان به نرم افزار های علوم اسلامی، در دسترس بودن منابع لازم جهت سهولت رفع ابهام و شبهات منتشره در جامعه عدالت اجتماعی: با استفاده از ابزار نو می توان بصورت تصاعدی در نشر و پخش آن همت گمارد و از طرفی عدالت اجتماعی در تزریق امکانات را در سطح کشور و باز از جهتی نشر فرهنگ اسلامی ایرانی را در سطح جهان سرعت بخشید.

از جمله فعالیتهای گسترده مرکز :
الف)چاپ و نشر ده ها عنوان کتاب، جزوه و ماهنامه همراه با برگزاری مسابقه کتابخوانی
ب)تولید صدها نرم افزار تحقیقاتی و کتابخانه ای قابل اجرا در رایانه و گوشی تلفن سهمراه
ج)تولید نمایشگاه های سه بعدی، پانوراما ، انیمیشن ، بازيهاي رايانه اي و ... اماکن مذهبی، گردشگری و...
د)ایجاد سایت اینترنتی قائمیه www.ghaemiyeh.com جهت دانلود رایگان نرم افزار هاي تلفن همراه و چندین سایت مذهبی دیگر
ه)تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و ... جهت نمایش در شبکه های ماهواره ای
و)راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی (خط 2350524)
ز)طراحی سیستم هاي حسابداري ، رسانه ساز ، موبایل ساز ، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک ، SMS و...
ح)همکاری افتخاری با دهها مرکز حقیقی و حقوقی از جمله بیوت آیات عظام، حوزه های علمیه، دانشگاهها، اماکن مذهبی مانند مسجد جمکران و ...
ط)برگزاری همایش ها، و اجرای طرح مهد، ویژه کودکان و نوجوانان شرکت کننده در جلسه
ی)برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم و دوره های تربیت مربی (حضوری و مجازی) در طول سال
دفتر مرکزی: اصفهان/خ مسجد سید/ حد فاصل خیابان پنج رمضان و چهارراه وفائی / مجتمع فرهنگي مذهبي قائميه اصفهان
تاریخ تأسیس: 1385 شماره ثبت : 2373 شناسه ملی : 10860152026
وب سایت: www.ghaemiyeh.com ایمیل: Info@ghaemiyeh.com
فروشگاه اینترنتی: www.eslamshop.com
تلفن 25-2357023- (0311) فکس 2357022 (0311) دفتر تهران 88318722 (021) بازرگانی و فروش 09132000109 امور کاربران (0311)2333045
نکته قابل توجه اینکه بودجه این مرکز؛ مردمی ، غیر دولتی و غیر انتفاعی با همت عده ای خیر اندیش اداره و تامین گردیده و لی جوابگوی حجم رو به رشد و وسیع فعالیت مذهبی و علمی حاضر و طرح های توسعه ای فرهنگی نیست، از اینرو این مرکز به فضل و کرم صاحب اصلی این خانه (قائمیه) امید داشته و امیدواریم حضرت بقیه الله الاعظم عجل الله تعالی فرجه الشریف توفیق روزافزونی را شامل همگان بنماید تا در صورت

امکان در این امر مهم ما را یاری نمایندانشاالله.
شماره حساب 621060953 ، شماره کارت :6273-5331-3045-1973و شماره حساب شبا : IR90-0180-0000-0000-0621-0609-53به نام مرکز تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان نزد بانک تجارت شعبه اصفهان – خیابان مسجد سید

ارزش کار فکری و عقیدتی

الاحتجاج - به سندش، از امام حسین علیه السلام -: هر کس عهده دار یتیمی از ما شود که محنتِ غیبت ما، او را از ما جدا کرده است و از علوم ما که به دستش رسیده، به او سهمی دهد تا ارشاد و هدایتش کند، خداوند به او می‌فرماید: «ای بنده بزرگوار شریک کننده برادرش! من در کَرَم کردن، از تو سزاوارترم. فرشتگان من! برای او در بهشت، به عدد هر حرفی که یاد داده است، هزار هزار، کاخ قرار دهید و از دیگر نعمت‌ها، آنچه را که لایق اوست، به آنها ضمیمه کنید».

التفسیر المنسوب إلی الإمام العسکری علیه السلام: امام حسین علیه السلام به مردی فرمود: «کدام یک را دوست‌تر می‌داری: مردی اراده کشتن بینوایی ضعیف را دارد و تو او را از دستش می‌رَهانی، یا مردی ناصبی اراده گمراه کردن مؤمنی بینوا و ضعیف از پیروان ما را دارد، امّا تو دریچه‌ای [از علم] را بر او می‌گشایی که آن بینوا، خود را بِدان، نگاه می‌دارد و با حجّت‌های خدای متعال، خصم خویش را ساکت می‌سازد و او را می‌شکند؟».

[سپس] فرمود: «حتماً رهاندن این مؤمن بینوا از دست آن ناصبی. بی‌گمان، خدای متعال می‌فرماید: «و هر که او را زنده کند، گویی همه مردم را زنده کرده است»؛ یعنی هر که او را زنده کند و از کفر به ایمان، ارشاد کند، گویی همه مردم را زنده کرده است، پیش از آن که آنان را با شمشیرهای تیز بکشد».

مسند زید: امام حسین علیه السلام فرمود: «هر کس انسانی را از گمراهی به معرفت حق، فرا بخواند و او اجابت کند، اجری مانند آزاد کردن بنده دارد».